

Støj – en blandet landhandel

Skoler, daginstitutioner og SFO'er, er så forskelligt bygget, at niveau og kvalitet er som fra Vorbasse Marked til Rungsted Strandvej. Derfor findes der heller ingen standardløsninger til at nedbringe støjen. Men det er muligt at nå langt ved simple midler, viser en grundig gennemgang af en ganske almindelig børnehave/vuggestue i Holstebro.

Af John Peters

De færreste tænker vel egentlig over det, men forskellen i byggekvalitet, indretning og alderen på skoler, daginstitutioner og SFO'er, er forskellige som en forårsdag i maj og en stormende vinterdag.

Vel egentlig meget logisk, for vi har jo bygget skoler i snart 200 år, og

de første daginstitutioner begyndte at se dagens lys i starten af 1900-tallet. Vi har skoler – fx Samsøgade Skole i Århus, der er stort set bygget i granit, en SFO'er i Nordjylland, hvor børnene har 6300 kvadratmeter – eller hvad der svarer til et almindeligt Bilkavarehus – og hvor pædagoger og medhjælpere kører på

løbehjul for at komme fra spise og garderobefaciliteter til legeområdet, der ligger i den anden ende af skolen.

Nogle daginstitutioner er nedlagte, kommunale kontorer med alenlange gange, mens skoleelever andre steder sidder i mørnede barakker, hvor ruderne er ved at falde ud af råd i vindueskarmen.

Derfor siger det næsten sig selv, at støjproblemer, der stadig udgør en væsentlig irritationsfaktor for både børn og voksne, skal løses individuelt. Og at der ikke er nogen standardløsninger – selv om der er standardregler for bekæmpelse af støj.

Branchesikkerhedsrådene Social & Sundhed og Undervisning & Forskning kører netop nu og til udgangen af næste år en landsdækkende støjkampagne, og vi har nærkigget på en ganske almindelig integreret daginstitution i Holstebro. Målet var et finde støjkilder, og anviser relativt nemme og billige løsninger, der kan skabe et bedre arbejdsmiljø ved at nedbringe støjen.

Krøyerhaven – et lille børneparadis

Arbejdsmiljøkonsulenten Niels Bang Hansen er tilknyttet støjkampagnen, og noget af det første, der springer i øjnene i den blot 11 år gamle institution, er arkitektens ønske om at holde et høj æstetisk niveau i sin børnehave – og så funktionaliteten.

Der er bogstaveligt talt højt til loftet i Krøyerhaven, helt sikkert for at skabe så meget luft omkring børn og voksne. Men de højloftede lokaler er også svære at støjdempe, alene af den grund, at de støjabsorberende materialer sidder for langt fra støjilden – der jo er nær gulvhøjde, og derfor ikke virker særligt effektivt.

Børnehaven Krøyerhaven er stilistisk et nydeligt stykke håndværk, men det høje loft med de bærende stolper i de store åbne rum og mange kanter, der mødes i 4-5 meters højde, er med til at øge det samlede lydindtryk. Altså mange store bare vægflader, er i virkeligheden en indbygget støjkilde. I alle rummene er der opsat støjabsorberende vægplader, og der er yderligere ophængt støjabsorberende plader, der som nævnt har den skavank, at de sidder for langt fra støjilden.

Tegning fra forsiden af Krøyerhavens pjeces

- De støjabsorberende plader har i sig selv en positiv virkning, men kunne være anbragt på væggen, hvor de vil have en større effekt. Pladerne kan fås i mange farver,

der faktisk kan tage sig helt pænt ud og skabe kulør i rummene i stedet for kridhvide, bare vægflader, siger Niels Bang Hansen.

De mange små detaljer

En temmelig almindelig støjkilde, er plastikkasser, hvor legetøjet og andre ting, bliver opbevaret, og i Krøyerhaven er alle de kasser, som børnene benytter udskiftet med **kasser af strå**, der jo ikke når samme høje lydniveau, når de hives ud og ind ad reolerne og tømmes på gulvet.

På nogle af de støjabsorberende vægplader, der når ned i ca. to meters højde, er der ophængt en stribe børnetegninger og fotos af børnene, og det er et gennemgående problem i mange daginstitutioner, fordi personalet af gode grunde ikke er lydeksperter, og ikke tænker over, at blokeringen af de lydabsorberende materialer kan have en negativ virkning.

Til gengæld er børnehaven i Holstebro prydet med mange opslagstavler, tæpper på gulvene, og et enkelt legebord, der har linoleum på overfladen og hjul under benene, så det kan flyttes uden at lyde som en udtjent spovogn.

Men en del af de legeborde, der står i alle stuerne, er af hårde, glatte materialer, hvor der godt nok bliver lagt en voksdug hen over, når børnene skal lege ved det, men et tyndt stykke filt

under dugen, vil have en næsten magisk effekt, mener Niels Bang Hansen.

- Et stykke voksdug kan tage en del af støjen fra legeaktiviteterne, men ved at købe et billigt, tyndt stykke filt, kan støjen faktisk elimineres til stort set ingenting.

Et smukt hus, der kan fungere bedre

Omgivelserne i Krøyerhaven er grønne med mange små hjemmelavede bakker, stier, gemmesteder og rigeligt med plads, og der er ingen tvivl om, at udeomgivelserne er indbydende for både store og små.

Her har anlægsgartneren og personalet tænkt sig rigtig godt om, men de har jo været uden indflydelse på den arkitektur, der kolliderer med funktionaliteten – godt illustreret allerede i indgangspartiet, der tager sig nydeligt ud, men som med sine store glasflader er med til at hæve støjniveauet.

Ellers har personalet i Krøyerhaven gjort alt det rigtige for at få et bedre og mere behageligt arbejdsmiljø: Der er dupper under stolene, mange små tæpper rundt omkring i institutionen, opslagstavler på væggene og under gennemgangen i børnehaven, er der en stille baggrundsstøj, der ikke virker generende. Faktisk udtrykker mange forældre, at der er et mere behageligt lydniveau i Krøyerhaven end i andre institutioner, hvor de har haft børn gående. Men det er tydeligt, at børnene mangler et par steder i huset, hvor der er ro og fred, og hvor de kan søge hen, hvis de bliver trætte af deres medfællers høje stemmer og for meget tumult.

Men det er personalet opmærksomme på, og det er et punkt, som børnehaven arbejder på at få udbedret. Her kan nogle flytbare og fleksible skillevægge være med til at skabe små, stille oaser, og det er et punkt som personalet vil arbejde videre med på en pædagogisk dag i nær fremtid, hvor

hele børnemiljøet bliver taget under behandling.

Af John Peters, Journalist/pressekoordinator i
Branchearbejdsmiljørådet for børneområdet
Ribe
Telefon: 27 31 52 00